

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Malanciuc Ion

judecând, fără citarea părților, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe

Muntean Ion Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 21.11.2019 – 30.06.2020;

Instanța de apel: 20.07.2020 – 31.05.2022;

Instanța de recurs: 11.08.2022 – 05.12.2023.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 30 iunie 2020, Muntean Ion a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 320¹ Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, pe un termen de 160 de ore.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Muntean Ion, la 26.10.2019, în jurul orei 20:00, cunoscând despre faptul că prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru, din 11.10.2019 a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, Xxxxxx, conform căreia numitul a fost obligat de a nu contacta prin telefon, corespondența poștală sau în orice alt mod, victima Xxxxxx, cât și pe copilul minor Xxxxxx, să stea departe de la locul aflării victimei, la o distanță de minim 300 metri, de a părăsi locuința comună, intenționat nu a executat măsurile prestabilite, prezentându-se la domiciliu Xxxxxx, amplasat pe adresa Xxxxxx, unde manifestând un comportament neadecvat, a început să o insulte pe victimă.

Astfel, acțiunile inculpatului Muntean Ion au fost încadrate juridic de către prima instanță în baza art. 320¹ Cod penal – neexecutarea măsurilor din ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, adică neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

3. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului declarat, partea apărării a reiterat că prima instanță greșit l-a recunoscut vinovat pe inculpatul Muntean Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, întrucât de către partea acuzării nu au fost prezentate probe pertinente, concludente și admisibile întru confirmarea învinuirii înaintate inculpatului.

Suplimentar, a subliniat că în acțiunile inculpatului nu se conține componenta laturii obiective ale infracțiunii imputate, care se caracterizează prin intenție directă, or, din circumstanțele cauzei s-a reținut că Muntean Ion nu a avut intenția și nici nu a urmărit scopul de a încălca restricțiile impuse prin ordonanța de protecție. La fel, a indicat că după emiterea ordonanței de protecție, Muntean Ion a respectat restricțiile impuse de instanța de judecată, iar din partea victimei primea numeroase mesaje, apeluri telefonice cu rugămintele de a o duce pe ea, cât și pe copilul Xxxxx, fie în altă localitate, fie la grădiniță, la cumpărături sau alte activități particulare ale victimei. Mai mult, de la emiterea ordonanței de protecție și pînă în prezent, inculpatul a avut grijă de necesitățile familiei, suportând toate cheltuielile necesare, iar careva acțiuni de violență față de Xxxxx nu au fost aplicate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2022 a fost admis apelul declarat de către avocatul Șontea Daniel, casată sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 30 iunie 2020 și pronunțată o nouă hotărâre prin care Muntean Ion a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Instanța de apel, pentru a pronunța decizia adoptată, a constatat că prin rechizitoriu, Muntean Ion a fost învinuit precum că, la 26.10.2019, în jurul orei 20:00, cunoscând despre faptul că prin încheierea Judecătorei mun. Chișinău, sediul Centru, din 11.10.2019 a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, Xxxxx, conform căreia numitul a fost obligat de a nu contacta prin telefon, corespondența poștală sau în orice alt mod victima Xxxxx, cât și pe copilul minor Xxxxx, să stea departe de la locul aflării victimei, la o distanță de minim 300 metri, de a părăsi locuința comună, intenționat nu a executat măsurile prestabilite, prezentându-se la domiciliu Xxxxx, amplasat pe adresa Xxxxx, unde manifestând un comportament neadecvat, a început să o insulte pe victima.

Astfel, organul de urmărire penală a încadrat acțiunile inculpatului Muntean Ion în baza art. 320¹ Cod penal – neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că în susținerea vinovăției inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, partea acuzării și partea apărării nu au prezentat careva probe noi, dar au solicitat verificarea și aprecierea

probelor prezentate de către prima instanță, și anume, declarațiile martorului Xxxxx; raportul subofițerului BRO al DP a mun. Chișinău, Cupcic B.; copia încheierii din 11 octombrie 2019 privind aplicarea măsurilor de protecție a victimei violenței în familie în privința lui Muntean Ion (f.d. 7-11, vol. I); copia ordonanței de protecție din data de 11 octombrie 2019, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin care s-a dispus obligarea lui Muntean Ion de a nu contacta prin telefon, corespondență poștală sau în orice alt mod, victima Xxxxx, cât și pe copilul minor Xxxxx; să stea departe de la locul aflării victimei, la o distanță de minim 300 metri; de a părăsi locuința comună; ordonanța de recunoaștere și anexare la cauza penală a mijlocului material de probă (document), la cauza penală au fost anexate imaginile screen shot la discuțiile dintre Muntean Ion și Xxxxx din data de 19.11.2019.

În continuare, instanța de apel, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, le-a apreciat ca nefiind concludente și utile, din contra, a considerat că aceste probe indică la stările de fapt relatate de către inculpat, mai mult, aceste probe nu indică că în acțiunile inculpatului Muntean Ion sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Astfel, instanța de apel, cercetând declarațiile date de către inculpatul Muntean Ion în cadrul ședințelor de judecată a primei instanțe, cât și a instanței de apel, a constatat că acestea corespund adevărului, întrucât poartă un caracter consecvent.

Suplimentar, instanța de apel a constatat că, odată ce a avut loc provocarea inculpatului, pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra cu certitudine vinovăția lui Muntean Ion în comiterea infracțiunii incriminate.

În acest sens, instanța de apel a statuat că obiectul juridic al infracțiunii imputate inculpatului Muntean Ion, prevăzută la art. 320¹ Cod penal, îl constituie relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Latura obiectivă a infracțiunii analizate constă în fapta prejudiciabilă exprimată prin neexecutarea sau eschivarea de la executare a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie.

Așadar, cercetând materialele cauzei, instanța de apel a concluzionat că în acțiunile inculpatului Muntean Ion nu se conține componența laturii obiective ale infracțiunii imputate. Mai mult, analizând declarațiile inculpatului Muntean Ion, instanța de apel a reținut faptul că inculpatul a mers în apartamentul unde locuiește Xxxxx cu copilul Xxxxx, datorită situației apărute, și anume, acesta nu putea lăsa copilul în vârstă de 5 ani la o distanță de până la 300 metri de casă, după cum este indicat în ordonanța de protecție, mai ales că afară era deja întuneric, iar Xxxxx nu avea posibilitate de a-l întâlni pe copil. Totodată, Xxxxx i-a zis să vină împreună cu copilul în apartament, și apoi i-a zis să mănânce cu copilul. Muntean Ion de fiecare dată i-a reamintit Xxxxx despre restricțiile impuse de instanța de judecată în ordonanța de protecție.

Latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 320¹ Cod penal se caracterizează prin intenție directă.

Astfel, s-a menționat că, din circumstanțele cauzei se reține că inculpatul nu a avut intenția și nici nu a urmărit scopul de a încălca restricțiile impuse prin ordonanța de protecție. Or, acțiunile sale au fost determinate de circumstanțe ce nu au depins de el.

Totodată, instanța de apel a indicat că prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru, din 11.10.2019 a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, Xxxxx, conform căreia numitul a fost obligat de a nu contacta prin telefon, corespondența poștală sau în orice alt mod, victima Xxxxx, cât și pe copilul minor Xxxxx, să stea departe de la locul aflării victimei, la o distanță de minim 300 metri, de a părăsi locuința comună.

Ulterior, la data de 26.10.2019, inculpatul Muntean Ion a fost telefonat de victima violenței în familie Xxxxx, care l-a rugat să se deplaseze împreună în or. Călărași pentru a lua ceva bunuri personale de la casa părinților și de a le transmite unor rude, la ce el a acceptat și a mers împreună cu Xxxxx și copilul lor Xxxxx în or. Călărași. Apoi, Xxxxx s-a întors în or. Chișinău cu o rudă de-a sa, iar el a rămas cu copilul său la părinți în or. Călărași. Peste aproximativ patru ore, el cu copilul s-au întors în or. Chișinău, ajungând lângă casă a telefonat-o pe Xxxxx, comunicându-i să iasă să ia copilul, însă aceasta l-a rugat pe Muntean Ion să aducă copilul în apartament, căci ea e la baie și nu poate ieși să ia copilul. După care, Xxxxx a apelat la serviciul 112 comunicând că inculpatul Muntean Ion se află în apartament.

Reieșind din aceste considerente, instanța de apel a enunțat că în învinuire s-a menționat că inculpatul Muntean Ion intenționat nu a executat măsurile prestabilite, prezentându-se la domiciliul Xxxxx amplasat pe adresa Xxxxx, unde manifestând un comportament neadecvat, a început să o insulte pe victimă. Însă, instanța de apel a reiterat că aceste circumstanțe, dovedesc că organul de urmărire penală a creat artificial probele pe care se bazează învinuirea, or, potrivit declarațiilor depuse de martorul acuzării Xxxxx, acesta a indicat că singură i-a solicitat inculpatului Muntean Ion să aducă copilul în apartament, deoarece dânsa era în imposibilitate să coboare, după care au mâncat împreună, însă a apelat la serviciul 112 deoarece așa i-a comunicat să procedeze polițistul de sector în cazul în care Muntean Ion va reveni în apartament.

Mai mult, instanța de apel a constatat că, acțiunile matorului Xxxxx în privința inculpatului Muntean Ion au avut efectul provocării, iar infracțiunea nu putea fi comisă fără intervenția provocatorului, circumstanțe care impun achitarea inculpatului, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În consecință, instanța de apel a considerat că prima instanță incorect a constatat vinovăția inculpatului Muntean Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal și a concluzionat necesitatea achitării lui din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel a fost contestată cu recurs de către procuror, prin care, invocând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012), solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței primei instanțe.

Recurentul, în susținerea solicitărilor sale, a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel, în motivarea soluției, eronat a apreciat probatoriul prezentat de către partea acuzării, nerespectând, astfel, prevederile art. 414, art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului;

- este pripită decizia instanței de apel privind achitarea inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, or, prima instanță corect a constatat că vinovăția inculpatului se demonstrează prin declarațiile martorului Xxxxx; raportul subofițerului BRO al DP a mun. Chișinău, Cupcic B.; copia încheierii din 11 octombrie 2019 privind aplicarea măsurilor de protecție a victimei violenței în familie în privința lui Muntean Ion; copia ordonanței de protecție din data de 11 octombrie 2019, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru, prin care s-a dispus obligarea lui Muntean Ion de a nu contacta prin telefon, corespondență poștală sau în orice alt mod, victima Xxxxx, cât și pe copilul minor Xxxxx; să stea departe de la locul aflării victimei, la o distanță de minim 300 metri; de a părăsi locuința comună; ordonanța de recunoaștere și anexare la cauza penală a mijlocului material de probă (document), la cauza penală au fost anexate imaginile screen shot la discuțiile dintre Muntean Ion și Xxxxx din data de 19.11.2019. Astfel, prin totalitatea probelor cercetate, prima instanță corect a considerat că vinovăția inculpatului Munteanu Ion a fost dovedită pe deplin, încadrând acțiunile acestuia în baza art. 320¹ Cod penal;

- prima instanță corect a stabilit prezența intenției directe în acțiunile inculpatului, deoarece acesta cunoștea cu certitudine despre Ordonanța de protecție din 11 octombrie 2019, însă din motiv de indolență a încălcat interdicțiile;

- concluziile instanței de apel, la capitolul achitării inculpatului Muntean Ion, sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, fiind astfel încălcat scopul legii penale și principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

6. La recursul declarat, au depus referință partea vătămată Xxxxx și avocatul Șontea Daniel în comun cu aceasta, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

În acest sens, s-a menționat că instanța de apel, judecând cauza, just a constatat circumstanțele de drept și de fapt ale cauzei, și corespunzător, corect a constatat nevinovăția inculpatului Muntean Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, hotărâre judecătorească ce solicită a fi menținută la judecarea cauzei în ordine de recurs.

7. Judecând recursul în baza actelor din dosar, completul de judecată constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerentele.

Conform prevederilor Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin.(3), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează, parțial sau integral, hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, completul de judecată atestă că procurorul a indicat drept temei pentru declararea recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală (redacția Legii nr.66 din 05.04.2012, în vigoare din 27.10.2012), însă, în esență se desprinde că se contestă decizia instanței de apel prin prisma faptului că în rezultatul evaluării incorecte și selective a probelor administrate la caz, instanța de apel pripit l-a achitat pe inculpatul Muntean Ion, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, deși, prin sentința primei instanțe, inculpatul a fost condamnat de comiterea infracțiunii nominalizate.

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiului de casare nominalizat, Completul de judecată constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din raționamentele ce urmează a fi expuse.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În același context, completul de judecată menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Astfel, potrivit rechizitoriului, Muntean Ion a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Prima instanță, analizând cumulul de probe administrate la faza urmăririi penale, care au fost examinate în ședința de judecată, a constatat vinovăția inculpatului Muntean Ion de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat împotriva sentinței, a admis apelul declarat de către partea apărării, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Muntean Ion a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În continuare, efectuând o analiză a motivelor aduse de către partea acuzării în cererea de recurs, completul de judecată subliniază că, în cazul în care instanța de apel nu a fost de acord cu aprecierea probelor prezentate de către procuror în sensul condamnării inculpatului, atunci aceasta urma să dezvăluie soluția adoptată și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul apărării, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe

cauză.

În aserțiunea dată, completul de judecată evidențiază că instanța de apel, adoptând o hotărâre de achitare, nu a efectuat o investigație eficientă în vederea clarificării tuturor împrejurărilor care au condiționat adoptarea sentinței de condamnare a primei instanțe, or instanța de apel, în fundamentarea concluziilor sale, pripit a statuat că *”Cercetând declarațiile martorului Xxxxx date în instanța de fond și instanța de apel precum și verificate prin citire în instanța de apel, precum și înscrisurile anexate la materialele cauzei penale, Colegiul penal ajunge la concluzia că, Muntean Ion acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal al Republicii Moldova, urmează a fi achitat pe motivul că, comiterea infracțiunii nu ar fi fost posibilă, decât în cazul acțiunilor de provocare la comiterea infracțiunii din partea martorului Xxxxx care a acționat la indicațiile inspectorului de sector, astfel încât, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.*

Subsecvent, Colegiul Penal constată că, odată ce a avut loc provocarea , pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra cu certitudine vinovăția lui Muntean Ion în comiterea infracțiunii incriminate și anume că: la 26.10.2019, în jurul orei 20:00, cunoscând despre faptul că prin încheierea Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Centru din 11.10.2019 a fost emisă ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, Xxxxx, conform căreia numitul a fost obligat de a nu contacta prin telefon, corespondența poștală sau în orice alt mod, victima Xxxxx, cât și pe copilul minor Xxxxx, să stea departe de la locul aflării victimei, la o distanță de minim 300 metri, de a părăsi locuința comună, intenționat nu a executat măsurile prestabilite, prezentându-se la domiciliu Xxxxx, amplasat pe adresa Xxxxx, unde manifestând un comportament neadecvat, a început să o insulte pe victimă, or Colegiul penal, stabilește indubitabil că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 320¹ Cod penal al Republicii Moldova.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, faptul că inculpatul Muntean Ion a mers în apartamentul unde locuiește Xxxxx cu copilul Xxxxx, se datorează situației apărute și anume acesta nu putea lăsa copilul în vîrstă de 5 ani la o distanță de pînă la 300 metri de casă, după cum este indicat în ordonanța de protecție, mai ales că afară era deja întuneric, iar Xxxxx nu avea posibilitate de a-l întîlni pe copil. Totodată, Xxxxx i-a zis să vină împreună cu copilul în apartament, și apoi i-a zis să mănînce cu copilul. Muntean Ion de fiecare dată i-a reamintit Xxxxx despre restricțiile impuse de instanța de judecată în ordonanța de protecție. (f.d. 226-228, Vol. I)”

Din cele reliefate, se constată că instanța de apel a apreciat unilateral materialele cauzei, neîntemeiat dând prioritate declarațiilor inculpatului Muntean Ion și ignorându-le pe ale părții vătămate – Xxxxx, or, ultima, fiind interogată în cadrul urmăririi penale, a indicat că „...Muntean Ion deseori avea un comportament agresiv și violent, vorbea urât și se iscau certuri, motiv din care a solicitat eliberarea ordonanței de protecție. Ulterior, la 26 octombrie 2019, deși Muntean Ion cunoștea despre existența ordonanței de protecție, a încălcat-o, avea un comportament violent, aflându-se în locuința acesteia mai mult de 2-3 ore...” (f.d. 5, Vol. I). Mai mult, conform raportului subofițerului BRO al a mun. Chișinău, Cupcic B., se confirmă faptul că Xxxxx a solicitat intervenția grupei operative pe motiv că Muntean Ion a încălcat ordonanța de protecție (f.d. 6, Vol. I). Or, schimbarea ulterioară a declarațiilor

de către partea vătămată, Xxxxx, în favoarea inculpatului Muntean Ion, poartă un caracter părtinitor și are drept scop de a camufla acțiunile infracționale ale inculpatului.

În aceeași ordine de idei, completul de judecată consideră pripite concluziile instanței de apel precum că inculpatul a fost provocat de către partea vătămată de a încălca ordonanța de protecție din 11 octombrie 2019 prin rugămintele repetate ale acesteia de a se urca în apartament și a mânca împreună cu copilul, întrucât, din declarațiilor date de către inculpatul Muntean Ion pe parcursul examinării prezentei cauze penale, reiese că deși acesta cunoștea despre existența ordonanței de protecție din 11 octombrie 2019 emisă în privința sa, precum și de consecințele nerespectării ordonanței vizate, oricum nu a executat restricțiile impuse prin aceasta. În acest sens, ține a se sublinia că prin ordonanța de protecție din 11 octombrie 2019, instanța de judecată a obligat agresorul Muntean Ion să întrerupă contactul fizic și comunicarea cu victima violenței în familie, Xxxxx, și copilul Xxxxx pentru o perioadă 3 luni, având un caracter prompt, fără careva excepții.

Întru elucidarea acestor aspecte, ține a se atenționa că potrivit jurisprudenței CtEDO, scopul ordonanței de protecție este de a proteja victima de agresor pe termenul stabilit de instanță. În asemenea cazuri, când se eliberează în privința victimei o ordonanță de protecție, întotdeauna *interesul statului de a proteja victima prevalează asupra oricăror drepturi ale agresorului*, cum ar fi: dreptul la proprietate (chiar dacă anume agresorul este proprietarul casei - el se îndepărtează imediat din casă, chiar și în situația când nu are alt adăpost), dreptul la viața privată și de familie (agresorul se îndepărtează imediat din familie, urmând să-și valorifice dreptul de a-și vizita copii în așa mod încât să nu fie încălcată ordonanța de protecție) (*Cauza Eremia c. Republicii Moldova, cererea nr. 3564/11 din 28 mai 2013*).

În aserțiunea dată, completul de judecată concluzionează că instanța de apel neîntemeiat a constatat că inculpatul nu a avut intenția de a încălca restricțiile impuse prin ordonanța de protecție, fiindcă acțiunile sale au fost determinate de circumstanțe ce nu au depins de el, fiind provocat de către partea vătămată Xxxxx.

Într-o altă ordine de idei, Curtea constată, inclusiv, faptul, că, deși instanța de apel a descris în decizie următoarele probe: declarațiile inculpatului Muntean Ion, declarațiile părții vătămate Xxxxx; raportul subofițerului BRO al DP a mun. Chișinău, Cupcic B.; copia încheierii din 11 octombrie 2019 privind aplicarea măsurilor de protecție a victimei violenței în familie în privința lui Muntean Ion; copia ordonanței de protecție din data de 11 octombrie 2019, emisă de Judecătoria Chișinău, sediul Centru; ordonanța de recunoaștere și anexare la cauza penală a mijlocului material de probă (document), la cauza penală au fost anexate imaginile screen shot la discuțiile dintre Muntean Ion și Xxxxx din data de 19.11.2019, totuși soluția adoptată de către instanța de apel nu rezultă din aprecierea acestor probe separat și în coroborare cu celelalte probe aduse în sprijinul învinuirii în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, fiind înfăptuită o apreciere formală, de ordin general, a circumstanțelor cauzei penale. Or, omisiunea instanței de apel de a face o analiză a probatoriului administrat și de a se expune argumentat asupra fiecărei probe în parte, este cu certitudine o lacună care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la această etapă a procedurilor, urmând a fi înlăturată de instanța de apel, prin rejudecarea cauzei.

Potrivit rigorilor impuse de prevederile art. art. 414, 417 Cod de procedură penală, în partea descriptivă a deciziei instanța de apel urma să desfășoare analiza probelor pe care s-a bazat la adoptarea deciziei, cu indicarea motivelor care au stat la baza pronunțării unei asemenea soluții și din care considerente ele urmează a fi reapreciate, admise ori respinse ca probe.

Completul de judecată, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) – (4) Cod de procedură penală, remarcă că verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de Cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestor și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Subsidiar, completul de judecată menționează că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă efectuat de către organele de urmărire penală, de instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se finalizează prin soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinenta, concludența și utilitatea acestora. De menționat că proba trebuie apreciată și după veridicitatea acesteia. Veridicitatea probelor poate fi caracterizată ca o corespundere a datei de fapt examinată de către instanță cu realitatea pe care aceasta o probează. Toate probele în ansamblu sunt apreciate din punct de vedere al coroborării lor, cu respectarea art. 101 Cod de procedură penală.

În acest context, completul de judecată menționează că cercetarea judecătorească este un proces de stabilire a adevărului și constă în analiza complexă și multilaterală a probelor de către instanțe pentru a demonstra existența sau inexistența faptei reprobabile și dacă eventuala persoană inculpată a comis sau nu fapta infracțională care i se impută.

Instanțelor de judecată le revine sarcina de a aprecia probele în baza legii. Exigențele dreptului la un proces echitabil impun ca aprecierea probelor să nu fie arbitrară sau nerezonabilă în mod evident. În caz contrar, se încalcă articolul 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*a se vedea De Tommaso v. Italia [MC]*, 23 februarie 2017, § 170, și *Hodžić v. Croația*, 4 aprilie 2019, § 58; *Makeyan și alții v. Armenia*, 5 decembrie 2019, § 47).

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a subliniat că libera apreciere a probelor exclude posibilitatea conferirii unei puteri probante dinainte stabilite unei probe. Aprecierea fiecărei probe se face de instanța de judecată ca urmare a examinării conjugate a tuturor probelor administrate, în scopul aflării adevărului. Libera

apreciere a probelor nu presupune arbitrarie, ci libertatea de a aprecia probele în mod rezonabil și imparțial, iar rezultatele aprecierii probelor sunt prezentate de către instanța de judecată în acte procedurale, care trebuie să fie motivate în mod obiectiv și sub toate aspectele potrivit legii. Motivarea constă în faptul că la admiterea unor probe și la respingerea altora judecătorul este obligat să prezinte argumentele unei asemenea soluții (*a se vedea HCC nr. 18 din 22 mai 2017, § 68 și § 70*).

Din considerentele expuse, completul de judecată constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiul invocat de recurent, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

8. Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare 01.09.2023), care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel și în măsura competenței sale, asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Conducându-se de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Săli Radu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2022, în cauza penală privindu-l pe **Muntean Ion Xxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu

Malanciuc Ion